

THAM VẤN

☀ CÂU HỎI

- Bạch Thầy, con nghe nói, tu hành cốt thoát ra khỏi sanh tử. Nhưng con cũng nghe nói sanh tử không thật thì thoát ra gì?

① KHÁI QUÁT

❖ Sanh tử là gì?

- 1) Chỉ cho việc trôi lăn trong sanh tử: *Sanh đi tử lại trong sáu nẻo luân hồi.*
- 2) Cũng chỉ cho những việc xảy ra chung quanh khi ở trong các cảnh đó.

❖ Sanh tử không thật thì thoát ra là thoát cái gì?

- Khi mê thì thấy sanh tử là thật – Khi giác thì thấy rõ như cảnh trong mộng.
- Người đã giác thì sanh tử là huyễn – Nhưng khi mê thì bị chi khối và khổ có thật → Do đó: Phải tu tập để thoát ra.

① KHÁI QUÁT

② SANH TỬ ĐỐI VỚI HÀNH GIẢ TU PHẬT

- Với người tu, nghe nói: “*Sanh tử sự đại*” (*Sanh tử là việc lớn*). Và:
- “*Sanh tử như mộng*” (*Không thật*) → **Thấy thế nào cho đúng để tu tập?**
- **Sanh tử sự đại:** Xem sanh tử là việc lớn, cần phải khéo tu để vượt qua.
- **Sanh tử như mộng:** Sanh tử như cảnh người nằm mộng – Vốn không thật.

③ SANH TỬ CÓ RA TỪ ĐÂU?

- Mê tự tánh → Dính mắc → Tạo nghiệp → Theo nghiệp thọ sanh.
- Muốn thoát ra, có 2 trình độ:
- **Giải quyết ngay chỗ mê:** Tức là giác sáng, trở lại tánh ban đầu = **Trực nhận.**
- **Chuyển hóa nghiệp:** Dừng và chuyển hóa nghiệp = **Hàng phục vọng và nghiệp.**

④ GIẢI THOÁT SANH TỬ

❖ Trong Phật giáo, giải thoát sanh tử có 2 trình độ (*phương thức*):

1) **Viễn ly**: Thấy sanh tử là thật, nên tránh – Thấy **niết-bàn vô dư** là thật, nên an trú.

2) **Tự tại**: - Thấy sanh tử như mộng huyễn – Nhận lại tự tánh.

- Tánh này cho hành giả tự tại trong sanh tử = Giải thoát sanh tử - **Vô trụ xứ Niết-bàn**.

❖ **CỤ THỂ**:

- Diệu lực tự tánh cho hành giả tự vượt thoát, sanh tử không đến kịp.
- Thấy sanh tử là huyễn hóa mà vẫn tự tại vào sanh ra tử để độ chúng sanh.
- Tuy vậy, vẫn không thấy có sanh tử, đi đến gì = Tự tại giải thoát.

5 THỰC TIỄN

Giải thoát sinh tử

- Không phải chỉ riêng cho người sẵn sàng tu hành muốn giải thoát.
- Nhưng thực tế thì đây là một sự mong muốn chung của tất cả.

SỰ THẬT

- Ai cũng muốn thoát khổ = Chính là muốn thoát sinh tử.
- Người nào nhận biết → Thoát khổ ⇔ Ngược lại → Khổ đau.

- ✿ Cho thấy: - Giải thoát sinh tử không phải là lý thuyết cao vời.
- ✿ Mà là: - Một sự mong muốn có thật nơi mỗi người.
- ✿ Chỉ có: - Nhận biết để thoát ra – Hay chưa nhận biết mà thôi.

CÂU HỎI

- **Tu thiền Đôn Ngộ có cần:** Phát Tâm không? Phát Tâm gì? Làm sao giữ được Tâm?

1 **XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ**

- **Thiền đôn ngộ là gì?** → Còn gọi là Thiền Tổ sư, Thiền Thượng Thừa...
 - **Tu tập thiền đôn ngộ như thế nào?** → Ngộ tánh ⇔ Hoặc hướng tánh tu tập.
 - **Cụ thể:** Trực ngộ thẳng tự tánh – Không qua thứ lớp → Không bàn phát tâm.
 - **Với hành giả chưa thể đôn ngộ** → **Dụng công đúng nguyên lý:** Hướng tánh dụng công, không tạo dấu vết – Tu trong vô tu → Khế tánh → Bùng ngộ.
- **Đây là CHÂN LÝ – CỐT LÕI của thiền đôn ngộ.**

☀ CÂU HỎI

- **Tu thiền Đốn Ngộ có cần: Phát Tâm không? Phát Tâm gì? Làm sao giữ được Tâm?**

1 ☀ XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ

2 ☀ CÂU HỎI

- 1) **Có phát tâm hay không?** → Tùy theo sở trường công phu của vị Thầy hướng dẫn + Tùy với đương cơ → Chư Thiện tri thức có diệu dụng để hướng dẫn.
- 2) **Phát tâm gì?** → Vị nào chủ trương phát tâm thì vị ấy có sở trường chỉ cho quý vị.
- 3) **Làm sao giữ được Tâm?** → Nếu thấy có tâm để giữ là rơi vào 2 bên, không phải công phu này ⇔ Hơn nữa, vừa khởi giữ là tâm đã sanh, không phải. ⇔ Nhưng không khéo giữ gìn thì tâm buông lung, đồng nghĩa người không tu → **Làm sao?**
→ **Khéo dụng công: Bặt dấu vết – Không mê** → Tâm tự sáng biết ⇔ Khế tự tánh.

1 Đốn ngộ tự tâm

- ✿ **Đốn ngộ tự tâm, không qua phương tiện thứ lớp** (*Không pháp cũng là một pháp*).
 - Thiên sư đương cơ khai thị - Hành giả thẳng đốn ngộ nhập.
 - Không qua thứ lớp, phương tiện.

2 Nguyên lý dụng công

- ✿ **Dụng công đúng nguyên lý** (*Có pháp vẫn là không pháp*).
 - Hướng tự tánh tu tập.
 - Không chấp dụng công, dụng mà không có chỗ dụng.
 - Tu – Vô tu → Đạt đến vô công dụng hạnh.
 - Cụ thể: Không kẹt trên tướng của phương pháp, tướng dụng công, dấu vết của tâm, không lập phần hạn của tâm, không sở đắc.